

Til lovforslag nr. L 112

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 8. maj 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

[af justitsministeren (Karen Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. januar 2014 og var til 1. behandling den 30. januar 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 7 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 29. oktober 2013 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 24. Den 22. januar 2014 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til justitsministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et åbent samråd den 9. april 2014. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget talepapiret, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålet.

Ekspertmøde

Udvalget har den 19. marts 2014 afholdt et åbent ekspertmøde om ændring af straffelovens § 81 a.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 27 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Deputationer

Endvidere har Grundejeren.dk og Grundejerforeningen Vanløse Ny Villakvartér mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og SIU) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af justitsministeren under nr. 3 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) vil ved 3. behandling redegøre for sin indstilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker indledningsvis, at lovforslaget, der bedst kan karakteriseres som kosmetiske ændringer af regeringens i forvejen fejlslagne politik, er milevidt fra den handlekraft, som justitsministeren igen og igen giver indtryk af at udvise for at stoppe bande- og rockerkriminalitetens hærgen i Danmark.

V, DF, LA og KF finder det afgørende, at myndighederne slår hårdt og konsekvent ned på rockergrupperne og banderne, der sidder på en massiv andel af den kriminalitet, der finder sted i Danmark. Rockerne og banderne skaber med deres aggressive og synlige kriminalitet desuden en høj grad af utryghed for den almindelige dansker, der tilfældigvis bor eller færdes i områder, som rockere eller bander mere eller mindre kontrollerer. Det er afgørende, at myndighedernes indsats genskaber den tryghed og ikke blot ser passivt og

opgivende til, når rockere flytter ind i klubhuse i villakvarterer og bander efterhånden kontrollerer store områder i byerne.

V, DF, LA og KF har i beslutningsforslag B 37 (om en rocker- og bandepakke) foreslået nye initiativer, der kan give myndighederne effektive redskaber i kampen mod den organiserede kriminalitet. Partierne har bl.a. foreslået, at rocker- og bandekriminalitet altid straffes dobbelt, at bandedømmede og rockere ikke kan prøveløslades, og at stramme udvisningsreglerne, som regeringen har lempet. Disse initiativer vil samlet betyde en langt hårdere kurs og en mere konsekvent indsats, der kan sikre, at rockere og bandedømmede idømmes strengere straffe og sidder længere tid i fængsel, og at udlændinge udvises, hvis det overhovedet er muligt.

Regeringen har af uforståelige årsager igen og igen afvist oppositionens initiativer til en hårdere og mere konsekvent indsats og har i øvrigt nægtet at indkalde til forhandlinger om indsatsen. Regeringen har i stedet været ubøjelig og konfrontatorisk – en stil, som man kunne håbe på, at ministeren i højere grad ville anvende over for kriminelle grupperinger og i mindre grad over for et mindretal i Folketinget, der blot ønsker at fjerne forhærdede kriminelle rockere og bandedømmede fra gaderne.

Justitsministeren afviste ved 1. behandling mindretallets ønske om at nedsætte en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, der inden sommerferien 2014 skulle se på, hvordan borgernes tryghed og sikkerhed kunne tillægges større værdi, når mulighederne for at lukke en rockerborg i villakvarterer skal vurderes. Justitsministeren begrundede sin afvisning med, at man ikke kunne gå videre end i dag, og at der derfor ikke var »nogen udsigt til, at en arbejdsgruppe om rockerloven vil føre til noget reelt nyt.«

Justitsministeren har dog på trods heraf for nylig meddelt, at hun selv ønsker at nedsætte lige netop en sådan arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til, hvordan indsatsen mod rockerborgere kan styrkes. Mindretallet hilser justitsministerens holdningsskifte velkommen, men noterer sig, at justitsministeren ikke ønsker at fastsætte en tidsfrist for udvalgets arbejde.

Ministerens ageren i forhold til nedsættelse af en arbejdsgruppe er desværre symptomatisk for den mangel på politisk vilje, der præger regeringens indsats for at bekæmpe rocker- og bandekriminalitet generelt, men som i særdeleshed gør sig gældende over for de problemer, som naboer til rockerborgere i villakvarterer oplever dagligt.

Mindretallet er selvfølgelig positivt overrasket over, at ministeren nu alligevel vil nedsætte en arbejdsgruppe, men frygter, at regeringens mangel på politisk vilje til at håndtere problemet vil betyde, at arbejdsgruppen blot bliver en afledningsmanøvre, hvis eneste formål reelt bliver at sende et signal om, at regeringen faktisk tager problemet alvorligt. Mindretallet vil derfor holde nøje øje med arbejdets fremdrift og bidrager gerne til, at udvalget får et mere omfangsrigt politisk mandat.

V, DF, LA og KF anerkender, at lovforslaget vil udgøre et lille om end ubetydeligt skridt i den rigtige retning. Partierne ønsker naturligvis at støtte ethvert sådant skridt fra en

regering, der ellers har indført en betydelig slappere linje i retspolitikken, men understreger, at en eventuel støtte på ingen måde må forstås som en støtte til regeringens totale mangel på samarbejdsvilje, uforståelige uvilje til at imødekomme blot en del af oppositionens forslag og parlamentariske amatørisme, der betyder, at regeringen ikke har sikret sig et flertal for lovforslaget. V, DF, LA og KF vil derfor igen opmuntre regeringen til at indkalde til forhandlinger med henblik på en aftale om en hårdere kurs over for rocker- og bandekriminalitet. Partierne afventer derfor ministerens initiativ, før partierne tager endeligt stilling til lovforslaget.

Et tredje mindretal (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for det af justitsministeren under nr. 3 stillede ændringsforslag, men vil stemme imod de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Grundlæggende tror EL ikke på, at strafskærper er vejen til en løsning af bandeproblemerne. Et bandedømmede lader ikke sit skydevåben blive hjemme, fordi strafferammen hæves fra 1 til 1 1/2 år.

Det ene hovedproblem ved lovforslaget er, at det er symptombehandling. Det er ubestrideligt, at bandedømmede er »væk fra gaden«, mens de sidder i fængsel, men hvis man ensidigt fokuserer på strafskærper, løser man ikke det problem, der opstår, når bandedømmedet er tilbage efter endt afsoning. Det ville kræve et langt større fokus på – og langt flere penge til – forebyggelse, exitprogrammer og resocialisering.

Det andet hovedproblem er, at der er tale om symbolpolitik. Man vil sende »signaler« til bandedømmede om, at samfundet ikke accepterer deres kriminalitet. Men kriminaliteten er strafbar, og signalerne er sendt for længst. Signalerne bliver ikke mere effektive, fordi man skærper nogle strafferammer.

Endelig er det problematisk, at regeringen ikke vil gøre op med straffelovens § 81 a, som fra mange sider – også i høringssvar til dette lovforslag – er blevet kritiseret for at sine vage formuleringer og kriterier, som giver meget store bevisvanskeligheder ved domstolene.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *et mindretal* (V, DF, LA og KF):

Til § 1

1) Det under *nr. 2* foreslåede § 38, *stk. 5*, affattes således:

»Stk. 5. Prøveløsladelse kan ikke ske, hvis politiet vurderer, at den dømte er tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, medmindre det vurderes, at den pågældende person reelt ønsker at udtræde af rocker- eller bandegrupperingen.«
[Bestemmelse om, at prøveløsladelse fra en tidsbestemt fængselsstraf ikke kan ske, hvis politiet vurderer, at den dømte er tilknyttet en rocker- eller bandegruppering.]

2) Det under nr. 8 foreslåede § 41, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Prøveløsladelse kan ikke ske, hvis politiet vurderer, at den dømte er tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, medmindre det vurderes, at den pågældende person reelt ønsker at udtræde af rocker- eller bandegrupperingen.«
[Bestemmelse om, at prøveløsladelse fra en fængselsstraf på livstid ikke kan ske, hvis politiet vurderer, at den dømte er tilknyttet en rocker- eller bandegruppering.]

Af justitsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 6

3) Datoen »1. maj 2014« ændres til: »1. juni 2014«.
[Udskydelse af tidspunktet for lovens ikrafttræden]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker

Trine Bramsen (S) Julie Skovsby (S) Astrid Krag (S) Mette Reissmann (S) Jeppe Bruus (S) Rasmus Prehn (S)

Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) fmd.

Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Skipper (EL) Nikolaj Villumsen (EL) Henning Hyllested (EL) Doris Jakobsen (SIU)

Kim Andersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Karen Jespersen (V) Jan E. Jørgensen (V)

Karsten Lauritzen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Pia Adelsteen (DF) Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

med ændringsforslagene at slå fast, at formålet med prøveløsladelse er at prøve at leve en tilværelse fri for kriminalitet, hvilket slet ikke harmonerer med det at være medlem af en rocker- eller en bandegruppering. Derfor må det være et krav, at personer, der skal opnå prøveløsladelse, ikke har tilknytning til en rocker- eller bandegruppering.

Ændringsforslagene medfører derfor, at det ikke skal være muligt at opnå prøveløsladelse, hvis den dømte er tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, medmindre det vurderes, at den pågældende person reelt ønsker at udtræde af rocker- eller bandegrupperingen. Med tilknytning sigtes der til det samme tilknytningskrav, som anvendes i det fremsatte lovforslags bestemmelser og som fremgår af de almindelige bemærkninger til det fremsatte lovforslag (afsnit 6.2.1.1).

Til nr. 3

Efter lovforslagets § 6 træder loven i kraft den 1. maj 2014.

Det foreslås med ændringsforslaget at udskyde lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. juni 2014. Baggrunden herfor er, at lovforslaget ikke blev færdigbehandlet inden den 1. maj 2014.

Oversigt over bilag vedrørende L 112

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Udkast til betækning
5	Henvendelse af 4/4-12 fra Grundejerforeningen Vanløse Ny Villakvar- tér
6	Henvendelse af 8/4-14 fra Grundejeren.dk
7	2. udkast til betækning
8	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
9	Ændringsforslag fra justitsministeren
10	3. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 112

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om stramning af retningslinjerne vedrørende kommuners brug af rollemodeller/gadeplansmedarbejdere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om de ændrede bestemmelser også vil omfatte situationer, hvor uskyldige personer angribes, fordi det antages, at disse er medlemmer af en rivaliserende bande, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om den relative forøgelse af straffen for besiddelse af skydevåben og stikvåben sammenholdt med den nuværende strafferamme, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om straf ved overtrædelse af et zoneforbud, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om den præventive effekt ved den foreslåede skærpelse af strafniveauet for gentagne overtrædelser af zoneforbud, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvornår en gruppe af personer er »aktivt involveret i en voldsom voldelig konflikt med en anden gruppe af personer«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at dømte, der har tilknytning til en gruppe, der står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, ikke opholder sig sammen i prøvetiden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvad ministeren vurderer er den samlede præventive effekt ved lovforslaget i forhold til at begrænse rocker-bande-relateret kriminalitet i Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, i hvilket omfang der forventes færre rocker-bande-relaterede skudepisoder i det offentlige rum som følge af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om, i hvilket omfang det forventes, at antallet af bandevagter i udsatte boligområder begrænses som følge af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, i hvilket omfang det forventes, at rekruttering af unge til rocker- og bandemiljøet begrænses som følge af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om teknisk bistand til formulering af et ændringsforslag til straffelovens § 81 a, således at al rocker- og banderelateret kriminalitet altid giver dobbelt straf, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om teknisk bistand til formulering af et ændringsforslag til lovforslaget vedr. prøveløsladelse af rocker- og bandemedlemmer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren i det lovforberedende arbejde har overvejet en ændring af planloven, således at der direkte i loven indarbejdes en definition af centrale planmæssige begreber, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om at oversende den redegørelse, som er anført i den skriftlige fremsættelse til lovforslaget, om, hvilke muligheder i planloven, som denne vejledning kommer til at belyse og tydeliggøre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kommentar til henvendelse af 4/4-12 fra Grundejerforeningen Vanløse Ny Villakvartér, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om kommentar til henvendelse af 8/4-14 fra Grundejeren.dk, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om at oversende talepapir fra samrådet den 9/4-14 om lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvornår ministeren forventer at have nedsat det udvalg, som skal se på mulige ændringer af planloven, rockerloven og hashklubloven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvorfor den vejledning om mulighederne i planloven, som står beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, ikke er udarbejdet tidligere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvilke initiativer der ligger i den vejledning om mulighederne i planloven, som står beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvornår det nedsatte udvalgsarbejde i forhold til at se på mulige ændringer af planloven, rockerloven og hashklubloven skal være tilendebragt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvorvidt det nedsatte udvalg skal undersøge og tage stilling til både mulige forebyggende initiativer, der kan forhindre, at rockere slår sig ned i eksempelvis villakvarterer, samt hvordan lovgivningen kan indrettes m.v., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvad der er baggrunden for, at ministeren, der i 2008 krævede, at rockerborge skulle forbydes i byerne, ikke længere kræver dette, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan indsatsen mod rockerborge kan styrkes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 26 Spm., om ministeren vil yde teknisk bistand til udarbejdelse af det i spørgsmål 14 omtalte ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvilke dele af lovforslaget der ville kunne gennemføres uden lovændringer m.v., til justitsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 112

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp., om ministeren i forlængelse af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse vedrørende rockerklubhuset på Tudskjærvej i Vanløse vil redegøre for, om afgørelsen giver anledning til yderligere initiativer i lovforslaget, til justitsministeren
B	Samrådssp. om, hvordan lovforslagets eneste initiativ vedrørende rockerborge, der vedrører udarbejdelse af en ny vejledning til landets kommuner, sikrer, at andre villakvarterer ikke kommer i samme situation som villakvarteret omkring Tudskjærvej i Vanløse, til justitsministeren
C	Samrådssp., om lovforslaget er udtryk for, at regeringen ikke ønsker at komme de mennesker, der har rockerborge som naboer, til undsætning, til justitsministeren